

Παναγιώτης Νάννος

Ἔς Κύπρον

εξομολόγηση
με **74** ποιήματα

Παναγιώτης Νάννος

Ἐς Κύπρον

εξομολόγηση με 74 ποιήματα

ΤΙΤΛΟΣ:
Ες Κύπρον

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ:
© Παναγιώτης Νάννος

email: panagiotisnamos62@gmail.com

Α' ΕΚΔΟΣΗ:
20/7/2020

Β' ΕΚΔΟΣΗ:
10/5/2021

Γ' ΕΚΔΟΣΗ:
2022

Δ' ΕΚΔΟΣΗ:
2023

Το γλυπτά είναι έργα του καλλιτέχνη κ. Θεόδωρου Ποκαμισά

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ:

Graphicart, Ηλίας Καρκαλέτσος - Εκδόσεις
Δημοτική Αγορά Καρδίτσας - Κατ. Ι-9 Καρδίτσα, 43100,
Τηλ.: 24410 77663.
www.graphic-art.gr, e-mail: graphicart2005@gmail.com

*Στη μνήμη
των Αγονιστών για Ελευθερία
του ενιαίου και αδιάσπαστου Ελληνισμού*

ΜΕΡΟΣ Α'

Εφιάλτης I

Με προξενιό πάντρεψαν την αδελφή,
έτσι γινόταν τότε, δεν ρωτούσαν αν ήθελε
ή αν κρυφά αγαπούσε.

Χάρτινα πρόσωπα στη γαμήλια συνοδεία,
μπροστά βάδιζαν οι μουσικοί
μα ήχος δεν ακουγόταν, έμοιαζε με βουβή ταινία.

Σαν τώρα, θυμάμαι, το κατώφλι να διαβαίνει
πίσω να κοιτάει, το λευκό πέπλο να γέρνει
και με θλιμμένα μάτια να ρωτάει:

Μάνα;

Παρθένα κόρη, ελεύθερη δεν χάρηκε να ζήσει.
Τα όνειρα που κένταγε δεν πρόλαβε ν' απλώσει,
έμειναν τα νυφιάτικα διπλωμένα στο σεντούκι.

Μαζί και η σημαία που δεν ανέμισε ποτέ,
έμελλε ο σταυρός να γίνει το μαρτύριό της.
Τα πουλιά έμειναν με παγωμένα τα φτερά

να πετούν ελεύθερα στο πανί της προσδοκίας,
πόθος ανεκπλήρωτος της Ένωσης και πυρετός,
έρωτας το γαλάζιο και λευκό, αγάπης κύματα,

τα όνειρα που έμειναν ατρύγητα.

Ύστερα, δόθηκε κρυφά φιλί του Ιούδα.
Οργάνωσαν τιμητικά αγήματα και παρελάσεις,
με γλυκόλογα ξήλωσαν του Ήφαιστου την ασπίδα.

Φεύγοντας άφησαν στάχτη πίσω τους
και η αόριστη υπόσχεση
αποδείχθηκε θανάσιμη απειλή.

Εκείνοι παρουσίασαν ως αναστάσιμο θαύμα
καρικατούρα φοίνικα
να αναγεννιέται από την τέφρα, μητέρα,

στάχτη οι έννοιες.

Το βέβαιο ήταν πως είχαν παραγγείλει
καρφιά, σταυρό, ακάνθινο στεφάνι,
κανάτι με νερό την ενοχή δημόσια να ξεπλύνουν.

Ο Γολγοθάς, η Σταύρωση; Μια αφορμή.

Εμείς κολυμπούσαμε στην άγνοια,
ακούγαμε, βέβαια, εργολάβους κηδειών
τα σύνεργα ν' απλώνουν, να καρφώνουν

ξόβεργα χρόνια, δίσεχτες εποχές.

Μετά εισέβαλαν στο σπίτι, διαγούμισαν,
έβαψαν κόκκινο το σήμερα, μαύρο το αύριο,
χωρίς ν' αντισταδούμε, με ποιο σθένος;

Τι να έκανε μονάχος του κι ο Τεύκρος;
Ο Αχιλλέας θαμμένος στην αδιαφορία επιγόνων,
η Αθήνα απασχολημένη με ρήτορες και δημοκρατίες.

Η περήφανη Σπάρτη κατέληξε νομός,
έπρεπε, λέει, να λάβουν εντολή
καδότι διοικητικά υπάγεται πλέον στους Αργείους.

Έμεινε κυρίαρχη η αιδώς, ο Αίαντας έχει πεθάνει.

Τα αγάλματα παρέμειναν κλειδωμένα στις προθήκες,
πώς χείρα βοηθείας απ' τα μουσεία να απλώσουν;
Βρήκαν το σπίτι ανοιχτό, μητέρα. Πλημμύρισε πένθος.

Εφιάλτης II

Ύστερα, η ποδιά της
γέμισε σφαγμένα περιστέρια
ακρωτηριασμένα μάρμαρα, τυφλούς αγίους,

εξόριστα όνειρα και κατεχόμενες ελπίδες.

Σπαρακτική ακούστηκε φωνή: Τα παιδιά;
Θεέ, πού είναι τα παιδιά; Όχι μαύρη αδερφή!
Οι λέξεις έφυγαν, έγιναν πρόσφυγες κι αυτές.

Πώς ν' απαντήσεις με συλλαβές λυγμών;

Μαζεύτηκαν ασπρόμαυρες φωτογραφίες,
μάταια ζητούσαν μιαν απάντηση τα μάτια,
κρεμάστηκαν από τα χείλη,

προσεύχονταν για ένα σημάδι αιχμαλωσίας.

Αποζητούσαν στα οδοφράγματα
έστω μισή αλήθεια για ζωή, έστω και φήμη
ένα ελαφρύ σανίδι για να πιαστεί η αγωνία.

Χιλιάδες τα χαμένα στερνοπαίδια,
αμέτρητα ξεριζωμένα αστέρια.
Στάχτες εκάλυψαν τη θάλασσα,

έγινε γκρίζο το γλαυκό,
η ψυχή μας αγρίεψε κάτω από τον ουρανό
Καθώς κρύβαμε τα δάκρυα στο σκοτάδι.

Το κόκκινο απλώθηκε ίδιος λεκές παντού:

Κόκκινο,
ίδιο με το άλικο αίμα των δικών μας.

Κόκκινο,
όπως το ζεστό κρέας του σφάγιου.

Κόκκινο,
σαν τα θαμμένα χέρια των φονιάδων.
υπό το ένοχο φως της ημισέληνου.

Κόκκινο,
ίδιο μ' εκείνο των πρόστυχων σημαιών
στην είσοδο του διεθνούς πορνείου.

Κόκκινο,
σαν τα συνένοχα χέρια
χορτασμένων φίλων στο τραπέζι μας,

κόκκινο
όπως το γρήγορο φιλί της προδοσίας,

κόκκινο
σαν αυτό που απλώνεται σε ένοχη παρειά.

Μάνα,
ποιος ξέρει την αλήθεια και σιωπά;

9

Ασύδοτος έκτοτε ο φονιάς
κυκλοφορεί ανάμεσά μας,
πατώντας επάνω στη δική μας ανοχή.

Το αίμα ξέπλυνε
κι έβαλε στο δηκάρι το αμφίστομο μαχαίρι.
Το πρόσωπο καθάρισε, άλλαξε μόνο ρούχα

και οπλισμένος
με θρασύτητα ατιμώρητου ενόχου,
χαμογελάει κυνικά και περιφέρεται με άνεση

στων ισχυρών τους διαδρόμους.
Εκείνοι για το θύμα μιλούν με συγκατάβαση,
δικαιολογούν, αλίμονο, βεβαίως και κατανοούν.

Ωστόσο Δίκαιο, λένε,
είναι ο νόμος του ισχυρού
και έδιμο από τα χρόνια της φωτιάς...

Ηδελημένα αγνοούν πως ατιμώρητο μαχαίρι
σε χέρια φονιά εκπαιδευμένου
μπορεί και πάλι να βγει από το δηκάρι,

εκεί που δεν το περιμένουν και με την ίδια ευκολία
να περάσει στα δικά τους πλευρά,
εδελοτυφλούν συνειδητά, θεωρούν ότι δεν τους αφορά.

Αν δεν πονούν, είναι γιατί συνήθισαν να βλέπουν
τυφλή κι ανάπηρη την ευρωπαϊκή συνείδηση,
υποκριτές προσμένουν κέρδος από εγκλήματα μελλοντικά.

Προσαρμογή

Όνειρο, είπαμε, κακό και εφιάλτης,
ημέρες αμέτρητες είχε πυρετό η αδελφή,
απίστευτο βάρος έχει η τραγωδία, μητέρα.

Άλλο να τη βιώνεις κι άλλο να λες ότι πονάς
μηρυκάζοντας ως δικαιολογία την απόσταση,
για ν' αποφύγεις το σίδερο και τη φωτιά.

Δείχνει πιο εύκολο ξένες θύρες να κτυπάς,
σκυφτός και φορτωμένος παρακλήσεις
ενώ το Δίκαιο, παραμένει

θαμμένο στα αζήτητα της Ιστορίας.

Ο πόνος στην καρδιά της αδελφής
έγινε κήδος. Ιερή σιωπή. Αξιοπρέπεια.
Ψωμί δε γύρεψε ούτε νερό από αδερφό ή φίλο.

«Απ' όλα έχω», έλεγε, κι ας δίψαγε
κι ας πείναγε για δίκιο. Τα χείλη δάγκωνε
με καρτερία κι άπλωνε τα χέρια

στη χόβολη των αστεριών να ξεσταθεί.

Ξαγρυπούσε
μ' ένα πουκάμισο αγκαλιά,
κοντά στο χάραμα απόκαμαν τα μάτια

γονάτιζαν στην ιερότητα του όρθρου της.

Εμείς, όσοι ντρεπόμασταν,
τις νύχτες κρυφά με τη συνείδηση μαλώναμε.
Η δυστυχία δεν έρχεται μονάχα από κακό,

αλλά από των αδελφών την απουσία...

Την αγκαλιάσαμε στο ετήσιο μνημόσυνο,
όταν στα μάγουλα τα δάκρυα είχαν στεγνώσει,
κι απόμεινε στην ψυχή νωπή η μαχαιριά.

Μα όποιος στις μέρες μας έμαθε
τα μάτια να διαβάσει, με τη σιωπή συνομιλεί,
βλέπει απέραντο πόνο σε έννοιες και λέξεις.

Πόνο βουβό, πόνο παλαιό, πόνο βαθύ,

πίστεψέ με, μητέρα, τον είδα να φυτρώνει
εκεί που τα δικά μας πέλματα πατούν,
σε κάθε βήμα, κάθε εδάφους σπιδαμή.

Πόνος

Οι λέξεις, μητέρα, έχουν κι αυτές ρίζες.
Αντλούν και δίνουν δύναμη με νόημα βαθύ,
δεν πρόκειται κανείς να καταλάβει

πόνος τι εστί,
όσα αρχαία λεξικά και αν σκάψει,
όσα βιβλία ιατρικά και αν επισκεφθεί.

Μόνο όποιος κάηκε μπορεί να νιώσει, ότι
ένα πιάτο κόλλυβα η ζωή όλη
και να μην έχεις που να τα μοιράσεις...

Και είναι τούτο το «γιατί»
σε ορισμένες έννοιες και λέξεις
που για να φθάσεις στο βάθος της ουσίας,

έπρεπε να έχεις μάθει από μικρός
γραφή κι ανάγνωση αγάπης
σε ανοιχτό αλφαβητάρι τ' ουρανού,

έτσι ώστε να διαβάξει η ψυχή,
με ένα απλό κοίταγμα στα μάτια
με άγγιγμα και ομιλία δίχως λέξεις.

Πρέπει να ξέρεις το χέρι να κρατάς
και μέσα στην απέραντη σιωπή,
τι ψιθυρίζουν τα σημεία στίξης, το ρήμα

και τι οι συλλαβές ορίζουν.

Ίσως, τότε μονάχα αντιληφθείς
την τραγικότητα της απωλείας· τότε ίσως καταλάβεις
το χαμένο νόημα σε τρία πρόσωπα: τι σημαίνει διχοτόμηση,
τι αγνοούμενη στο χρόνο μνήμη, τι εξατμισμένο κήδος.

Ίσως τότε μονάχα καταλάβεις τι σημαίνει
πρόσφυγας στον τόπο σου, πώς είναι να σου λείπει η πατρίδα.
Πόσο κοστίζει ένα σταμνί κρύο νερό, ένα γλυκό

και δυο καρέκλες στην αυλή, η ξιθανία στο τραπέζι,
πόσο ο ίσκιος της κληματαριάς και της μουριάς,
αυλή με φρεσκοποτισμένα τα λουλούδια,

ο στεναγμός ενός σγουρού βασιλικού
που μόλις δρόσισαν γυναικεία χέρια με το χάδι τους.
Πόσο όμορφα είναι το ραδιόφωνο να παίζει στο δωμάτιο,

το πατρικό με ορθάνοιχτα παράθυρα ένα άλλο στήθος
με ανοιχτό πουκάμισο, ήρεμα στους τοίχους κάδρα
μακάριες ασπρόμαυρες φωτογραφίες.

Πώς να χωρέσουν όλα αυτά κάτω απ' τα αστέρια;

Δεν ξέρεις τι είναι να μην επιτρέπεται
με λάδι να ποτίζεις το καντήλι του αγαπημένου,
να κουβεντιάσεις για όσα νοιάζεσαι μαζί του.

Τι είναι άξαφνα τις μνήμες να αρπάζουν,
τις ρίζες απότομα να κόβουν,
να κλέβουν την αναπνοή σου.

Τι είναι άλλα να λες κι άλλα να κάνεις
παλαιό το πάθημα που μάθημα δεν έγινε,
μητέρα, η επανένωση μας βασανίζει.

Και τι θα πούμε στο Γρηγόρη Αυξεντίου...
Πώς στα φυλακισμένα μνήματα να πάμε;
Στο νέο ποιητή, ποιούς στίχους να ψελλίσουμε;

Πόνος βαρύς, ασήκωτος, της προδοσίας
πώς να καταπιείς τα αδικαιολόγητα;
Στον Τύμβο είναι θαμμένη η επίφαση, μητέρα,

όχι η οφειλόμενη απάντηση της Ιστορίας.

Άνθισε τετράφυλλο δάκρυ
και αγίασμα τρέχει εκεί,
όπου χύθηκε άλικο αίμα,

απέμειναν άδεια τα πουκάμισα
απλωμένα στον ήλιο
να στεγνώνουν την απουσία.

Απ' το καντήλι λέξεων αγίων πήραν λάδι
για να απαλύνουν τον πόνο απ' τις πληγές,
να γιάνουν της ψυχής τη χαρακιά.

Ότι μόνοι οι πρόσφυγες θα μένουν,
συντροφιά με το γλυκό φως της θύμησης,
από το αγιοκέρι ρημάτων της πατρίδας,

με εκείνη τη βαθιά πίστη που αλλάζει γράμματα,
έτσι το σώμα κάποτε γίνεται χώμα
με την αξιοπρέπεια που αψηφά το θάνατο.

Χαράζει με της ανωνυμίας το μονόγραμμα
και μετατρέπει το μνήμα σε μνήμη κι ουρανό,
να φτερουγίζουν ελεύθερες στους αιώνες οι ψυχές,

νεκρές μα όχι πεθαμένες όσο θύμηση φωτίζει.

Αλλάζει ο πόνος όσο περνούν τα χρόνια
κι εμείς γερνάμε κι όσο να 'ναι συνηθίζουμε,
όμως όσο χάνεται η επιφανειακή οξύτητα,

γίνεται βαδύτερος κι ας μην το φανερώνουμε...

Γι' αυτό δεν έχουν επουλωθεί ακόμα
οι άδειες κόρες από τα μάτια των αγίων
με τα χαρακωμένα μέτωπα στις αγιογραφίες.

Ούτε ενώθηκαν τα θραύσματα, να γίνουν και πάλι
ολόκληρα ονόματα οι σπασμένες συλλαβές, οι μνήμες,
να πάσουν να πονούν οι σταυροί στα κοιμητήρια.

Όσοι πήραν το δρόμο της Αχερουσίας
υπομονετικά σιωπούν και περιμένουν.
Αυτά δεν είναι πρόβλημα δικό τους,

όσο περνάει από το χέρι τους
ανδίστανται με τη σιωπή για να θυμίζουν
ότι άλλοι τυφλοί και ανάπηροι της Ιστορίας.

Μητέρα, κοιμάσαι; Σου μιλάω !

Μητέρα, πάλι μην πεις πως με καταλαβαίνεις,
μην αναφέρεις μνήμες όπως τις έζησες,
δυμήσου, υπήρχε κάποτε Αντίσταση.

Ωραίοι άνθρωποι που ανα-γνωρίζανε το Χρέος.
Η λέξη σήμερα λογιστικές αποτυπώσεις κι επιτόκια,
οι εποχές μας έχουν παντελώς παραιτηθεί,

τα αυτονόητα χρήζουν υπεράσπισης,
τα λεξικά θέλουν συμπλήρωμα με λέξεις
και έννοιες που έχουν στη μετάβαση χαθεί.

Ακόμα κι' αυτή η έννοια της τραγωδίας,
παραπέμπει τώρα σε θεατρική παράσταση!
Έτσι είναι, μητέρα, όχι άλλη ανέξοδη ρητορεία,

πίστεψέ με, οι καιροί δεν θέλουν άλλη συμπαράσταση.

Γι' αυτό, μητέρα, είναι διάχυτος ο πόνος,
βουβός, ίδιος όπως εκείνος
που μας θυμίζει τα παλαιά κατάγματα.

Όπως το λάβαρο της Λευτεριάς
που το ύφαιναν κόρες γελαστές
κι έκρυβαν στην καρδιά τους

τα μυστικά αρχαίων χρόνων.

Ύστερα και για τα μαθήματα Ιστορίας,
στην άδεια τάξη του σχολείου του Ευαγόρα
και της Αλκίμου Νεολαίας το παράπονο.

Αλλά και για το άδειο μας πρόσωπο, αλήθεια,
για το χαμένο αδελφό, γείτονα και φίλο,
μάννα και κόρη και πατέρα,

1.619 φορές αγαπημένοι...

Προπάντων, μητέρα,
πόνος για τη λησμονιά και την απόσταση
που άφησες να γεννηθεί ανάμεσά μας.

Φθάσαμε να είμαστε στο ίδιο σπίτι ξένοι
Όπως τα αδέλφια που αφήνουν
την αποξένωση ολοένα σα ρίζα να βαθαίνει.

Πόνος για όνειρα που μεταπλάστηκαν σε εφιάλτη,
αναίτια χυμένο το στάλαγμα της μνήμης,
και τους λησμονημένους στίχους, - με ακούς μητέρα;-

του Μιχαηλίδη, του Μόντη, του Χαραλαμπίδη...

Είναι εκείνο το ίδιο σκοτάδι που πονά,
γι' αυτό ακόμα αργεί να ξημερώσει,
μητέρα, μη ρωτάς τις αυταπάτες, τάχα,

με ποιο ρολόι κοιμάται και ξυπνά η Ιστορία.

Η ίδια επ' αόριστον θα αναβάλλει,
αλλάζει χρόνους άφιξης η Ελευθερία,
όσο εμείς δεν θέλουμε να θυμηθούμε

της περηφάνιας μας το κλέφτικο τραγούδι,
να πιούμε το παλιό κρασί που δεν κεράστηκε,
σε χοροστάσι και γλέντι οπού αναμένει

περπατώντας η δόξα μονάχη.

Ίσως φανεί παράξενο, μα περισσότερο εντός
στοιχειώνουν εκείνα τα κεφαλαία γράμματα
στον τοίχο του ιερού Αγώνα,

ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΘΕΛΟΜΕΝ ΚΙ ΑΣ ΤΡΩΓΩΜΕΝ ΠΙΕΤΡΕΣ.

Δεν είναι σύνθημα αυτό, μητέρα,
ένα άλλο μνημείο πεσόντων λέξεων είναι, ένα ηρώο
που αφήσαμε να σκεπάσουν τα χορτάρια.

Είναι ο καημός πνιγμένος, η συνείδηση που κάνει
την αλήθεια να αποφεύγει τον καθρέπτη.
Λείπουμε φανερά, πώς να το πω αλλιώς μητέρα,
απουσιάζουμε την ώρα που μας περιμένουν όλοι.

Γι' αυτό είναι αβάστακτη η μοναξιά στις μικρές ώρες,
έτσι όπως στη σιγαλιά πονά εκείνη η ευωδία,
που μεταφέρουν ελεύθερα οι ανθισμένες λεμονιές,

τα πορτοκάλια, οι έμπορτοι κλώνοι απ' τις κιτρομηλιές,
την άνοιξη όπως διαβαίνει ασυγκράτητη
η ευωδία γκρεμίζει τα δηλητηριασμένα σύρματα,

μέσα από νοητή ευθεία
άλλος δραπετής έρχεται το άρωμα
μέσα από την καρδιά του κάμπου με λαχτάρα,

ανθίζει ασυγκράτητος ο νόστος,
αδόρυβα δένει ο ανθός,
καρπός η επιστροφή εκεί...

Είναι οι ίδιες ευωδιές του εωθινού,
πίκρα απόκρυφη φέρνουν τα κύματα, όχι γαλήνη,
κάποτε τρικυμία στην ψυχή και μόνο στη σκέψη

ότι αλυσοδεμένοι οι ανθώνες, πάθος ακοίμητο.

Ύστερα είναι που βλέπω με κλειστά μάτια
βουδό το σήμαντρο και την καμπάνα σιωπηλή,
φθάνει ώρες – ώρες σαν ψευδαίσθηση,

ηχεί στα αυτιά και βασανίζει την ψυχή μου
ακούω την, αχνά από ώρα, έρχεται, να, τώρα,
κλείσε τα μάτια, μητέρα, και στοχάσου...

Τώρα που έφυγε ο καιρός- θα το πιστέψεις;
νοιώθω όσο ποτέ άλλοτε βαριά
την αιωνία μοναξιά του Αρχαγγέλου.

Τώρα που άλλαξαν οι εποχές- θα το πιστέψεις;
νιώθω όσο ποτέ άλλοτε αδιόρατο έναν πόνο
για τη λησμονημένη ιστορία άλατος

που εμπορεύονται φανερά οι αρχαιοκάπηλοι
και οι τυμβωρύχοι με άρβυλα στρατιωτικά περιφέρονται
με διαβατήρια ευρωπαϊκά οι ληστές μνήμης.

Τί κάνουμε εμείς για όλα αυτά, μητέρα;

Σκούριασαν στις παλάμες τα καρφιά,
στεγνώσανε τα δάκρυα της μάνας Παναγιάς,
των Αψινθίων, της Τραπέζας, της Κανακαριάς,

των μαυροφορεμένων γυναικών με το μαντήλι.

Ύστερα και γιατί ο οίκος του Πατρός,
εστιατόριο έγινε και μπυραρία τώρα,
για αδαείς και επιλήσμονες τουρίστες.

Μητέρα, θυμάσαι τι εστί «φραγγέλιο»;

Ύστερα είναι εκείνος ο μυστικός χορός
του ανέμου καθώς κυκλώνει τα καμπαναριά
παράωρα και ανασταίνει δροσουλίτες.

Θαρρώ πως βλέπω στο θάδος τις σκιές
να λύνουν απ' το μεσαίο κατάρτι το πανί,
να ετοιμάζουν την τριήρη της ευθύνης.

Στης Μόρφου το Καραβοστάσι, ακούω φωνές,
βλέπω, σου λέω, ναύτες, αλλά σε ποιον
και τέτοιες ώρες να μιλώ;

Το χρόνο μελετώ, σελώνω τ' άλογο,
έφιππος να κατέβω στην αρχαία θάλασσα
ολάκερη για να την πιω, να ξεδιψάσω

και να μεθύσω στην αλμύρα της.

Δεν με κολλάει ύπνος,
δεν με καταλαβαίνεις, με μαλώνεις
«σβήσε το φως, κοιμήσου,
τι κάδεσαι και γράφεις τέτοιες ώρες;»

Αλλά εμένα όρισε σηματορώ η πίστη
και είναι νύχτα, νιώθω να με τρυπάει
σα βελόνι η συνείδηση, μητέρα,

γιατί έχω την ευθύνη ολάκερη στις πλάτες μου,
όπως εκείνος που βρίσκεται σε φρυκτωρία,
νύχτωσε, οι ώρες περνούν, δεν έχει ξύλα και πρέπει

οπωσδήποτε να ανάψει τη φωτιά,
το μήνυμα πριν την αυγή να στείλει.
Χρέος έχει και ευθύνη στην ώρα να το παραδώσει

σωστά να το διαβάσουν άρχοντες και αρχόμενοι
για «τι» και «πως» ορίζει η καπετάνισσα να πράξουν,
εκείνη όρδια, άγρυπνη ανεμίζει απ' τα κόκκαλα βγαλμένα.

Διάσπαρτα οστά σε οργωμένα κοιμητήρια,
που έγιναν χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, τώρα
άσφαλτος σκεπάζει τα παραθύρια του παράδεισου.

Γι' αυτό ασφυκτιούν οι συλλαβές
στα θρυμματισμένα μάρμαρα με ονόματα, χρονολογίες,
βογκούν τα διασκορπισμένα μέλη,

της πεθαμένης μας αξιοπρέπειας, μητέρα.

Από τη γη μέσα με θλίψη κοιτάζουν τ' άστρα οι νεκροί,
ριγούν στον ανασασμό της θάλασσας, τη νύχτα ακούν
ανθρώπους να γελούν και να μιλούν άγνωστες γλώσσες,

κι είναι τούτη η κόλαση απ' των θρησκειών βαρύτερη.

Εκεί, σαν έχει έκλειψη σελήνης,
όσοι έχουν καθαρή ψυχή
βλέπουν ν' αχνίζει άλως, ένα θλιμμένο φως

ίδιο μ' εκείνο της αγιοσύνης φωτοστέφανο.

Για τα ονόματα ψάξε στα συναξάρια αγίων,
εκεί θα βρεις λέξεις που ενηλικιώθηκαν απότομα
περιμένοντας μάταια ένα σημάδι ελπίδας

από του χρόνου τη φαρέτρα.

Νύχτα, κι ουρλιάζουνε οι γκρίζοι λύκοι
όσο μυρίζουν φόβο,
πιότερο όμως να φοβάσαι τη σιωπή

στη γκρίζα αντάρα της υποκρισίας
και της ανοχής αρπακτικών της Εσπερίας.
Μητέρα, ξέρεις πόσο κοστίζει αύριο

η ανοχή στο γκρίζο;

Αυτό που σήμερα φοβάσαι
βέβαιο είναι ότι θα έλθει,
όσο χαϊδεύει ο εξευμενισμός τα γένια του πασά

τόσο την όρεξη τροχίζει.
Όσο υποκλίνεται ο υποτακτικός,
την τύχη του προδιαγράφει.

Ο λύκος δαγκώνει μόνο αν είναι βέβαιος
ότι επιτιθέμενος ο ίδιος δεν διακινδυνεύει.
Για να τον αποφύγεις πρέπει εσύ πρώτος

να είσαι έτοιμος για όλα.

Η Ελευθερία είναι γυναίκα,
τη διεκδικείς,
θα σου ανήκει αφού παραδοθείς.

Ες Κύπρον, Εξομολόγηση

Πλεούμενο ξάρμενο
στης Μεσογείου τα νερά
σε αφήσαμε μόνη

στα θαλάσσια ρεύματα της Ιστορίας.

Σε πλεύρισαν πλοία πειρατικά
στίφη έμφορτα βαρβαρότητας
τριάκοντα αργύρια

κατέβαλλαν στην Εσπερία.

Έπειτα αποβιδάστηκαν με υψωμένο το σπαδί
ακονισμένο και διχοτόμησαν
την καρδιά και την ψυχή,

κι εμείς, δεν τολμήσαμε·
στα ρεσάλτα με σθένος ανάλογο
της καταγωγής δεν απαντήσαμε.

Με επιμέλεια ενόχου

αποσιωπήσαμε την κρυφορχία,
τα ίχνη πρώτοι από φόβο σθήσαμε
με δάκρυ πόνο και παράπονο,

ακόμη ήττες δάβουμε σε τετελεσμένα.

Η Μνήμη τώρα
πρώτη αγνοούμενη,
αναζητεί παρόν και μέλλον

σε ό,τι μας έμεινε από τον Τεύκρο.

ΜΕΡΟΣ Β'

Εποχή παρατεταμένης ανομβρίας

Διψά ο τόπος,
προσμένει τη βροχή· το βλέπεις
στην επιδερμίδα του άνδρου.

Το διαβάξεις
στο παράπονο της ρίζας και των φύλλων,
το λένε οι πευκοβελόνες.

Το μεταφέρει ο ξεστός αέρας,
καθώς στεγνώνει το λαρύγγι αηδονιών
που κρύβονται στις φυλλωσιές του όρους

όπως η αιωνιότητα της βροχής
ξεδιψάει
τα στεγνωμένα χείλη της ψυχής

που χρόνια βαδίζει στα χαμένα
διασχίζοντας έρημους ψηφισμάτων,
εκδέσεων κι υπομνημάτων συμπαράστασης.

Ουρανέ μου, ακόμα; Τί αργείς;

Σε περιμένουν οι κόρες και οι κούροι,
που λαχταρούν να τρέξουν στη βροχή,
ξυπόλυτοι, με ξέπλεκα μαλλιά, γελώντας

να μουσκέψουν πρόσωπα και ρούχα,
φλεγόμενα των χρόνων τους κορμιά,
οι σταγόνες να κυλούν στα μάγουλα,

με προσμονή στα ανοιχτά πουκάμισα
σε στήδη που ονειρεύονται
με την αναπνοή λαχανιασμένη.

Έπειτα να δροσίζονται οι σκέψεις,
άγραφες της χαράς ωδές να ακουστούν
της ελπίδας οικείες μελωδίες

πάντοτε θα υμνούν
το αρχαίο κάλλος του ροδιού.
Ουρανέ μου, ακόμα; Τί αργείς;

Διψά ο τόπος, προσμένει τη βροχή,
με ανοιχτά χέρια περιμένει, με λαχτάρα,
σαν προσευχή το έλα ψιθυρίζουν

οι στεγνωμένοι στη σκιά πολεμικών δοράτων,
από καιρό έχουν διαβάσει το μυστικό αγίασμα,
γνωρίζουν τις θαυματουργές των υδάτων ιδιότητες.

Διψά ο τόπος, προσμένει τη βροχή,
διψούν οι λησμονημένοι τάφοι
να ξεπλυθούν απ' τη στάχτη του χακί.

Διψούν οι πετρωμένες ώρες,
αναμένουν οι προτομές με υπομονή
να ξεπλυθούν από την ξένη σκόνη

βροχή περιμένουν οι εγκλωβισμένες δάφνες,
γονάτισαν οι αγνοούμενες μυρτιές με τη λαχτάρα
της άνοιξης που λιώνει σύρματα αγκαθωτά,

Ουρανέ μου, ακόμα; Τί αργείς;

Διψά ο τόπος για παραμυθία ψυχή μου,
πρόωρα γέρασες να περιμένεις στο παράθυρο
και να μην έρχονται οι λέξεις και οι εικόνες.

Μητέρα, ακόμα και σήμερα, αλήθεια ποια η χροιά;
Πού είναι το σθένος της φωνής σου;
Με ρωτούν ακόμα εδώ και τι να πω, δεν ξέρω...

Διψασμένες για τραγούδια οι ψυχές
και για πυρρίχιους χορούς λησμονημένους
ενηλικιώθηκαν απότομα οι σκιές,

προσμένουν να γυρίσουν εκεί όπου
άφησαν μισά τα τελευταία κάλαντα,
στην αυλή μέσα του γείτονα, στη δύρα.

Διψασμένα μάτια για εκείνες
τις ασπρόμαυρες γελαστές φωτογραφίες
και τα κορνιζωμένα στέφανα, έμειναν

να διδάσκουν υπομονή και ευλάβεια
κτίζουν εν αναμονή επιστροφής
πρώτα εντός μητέρα, με ακούς;

Διψασμένα τα σχολικά βιβλία
εγκλωδισμένα στα ράφια των κλειστών σχολείων
διψασμένες για μαθητές οι άδειες τάξεις,

με την Ελένη Φωκά να είναι πάντοτε εκεί,
να κάνει μάθημα στα άδεια προαύλια
να κρατάει ζωντανές τις έρημες χελιδονοφωλιές.

Να κτυπά το ρόπτρο της πατριδογνωσίας
ως άλλο σήμαντρο της Αγίας Παρουσίας,
στο πατρικό να ποτίζει τα λουλούδια της ελπίδας.

Ουρανέ μου, ακόμα; Τι αργείς;

Ανδούς βρέξε και γύρη ουρανέ μου,
για να τρυγήσουν οι μέλισσες εργάτριες
τις ώρες και τις στιγμές εκείνες

που τα γράμματα θα κεντήσουν και τη λέξη
να ξεδιψούν με το αλφαβητάρι, καθώς
οι αγγέλοι θα κερνούν το αγιονέρι.

Διψασμένος ο τόπος για νερό ·
ωστόσο, τα κύτταρα της μνήμης
εκπαιδευμένα θαρρείς από καιρό,

για εποχές παρατεταμένης ανομβρίας.

Ψυχή της Κύπρου,
με λόγια δεν θα ξεδιψάσεις!
Ωστόσο, η απαντοχή, η ελπίδα,

η επιμονή για αναζήτηση λύσης,
βροχή συνείδησης θα φέρει
και αυτή τον καθαρισμό.

Ζυγώνει η ώρα που τα χείλη σου,
ξανά και πάλι
θα ακουμπήσεις, στο δικό σου Κεφαλόβρυσο.

Εκεί, της προσμονής το μέτωπο θα νίψεις,
ξανά και πάλι,
μέχρι να κλείσει η πληγή

με του Κυθρέα το αιώνιο νερό.

Προ – ετοιμάζοντας Άνοιξη

Σακί σιτάρι, γέννημα οι χρόνοι σου,
σοδειά αρπαγμένη που διάστηκαν να την αλέσουν,
μυλόπετρες η ανομία και ο δόλος.

Άλεσαν, πήραν το και ζύμωσαν οι ξένοι
σε γεύματα επινίκια κατέκτησαν τον κορεσμό,
λογιάζοντας στην αιώνια τυραννία.

Ωστόσο, η ελπίδα δεν είναι παρά κόκκοι
κρυμμένοι στις χαραμάδες της ψυχής,
σπόροι πεσμένοι μέσα στο καρίκι του μύλου, αρκούν.

Η Ελευθερία
δεν θέλει ποσότητα παρά μονάχα σπόρο,
πάντα την Άνοιξη φυτρώνει και ανθίζει.

Ότι αυτός αύριο ο γλυκός καρπός
σοφία θα γίνει για τους δεριστάδες,
για χορευτές στοχαστικούς του δρεπανιού,

αιώνες ήδη με το λογισμό δερίζουν,
μέσα από το μοίρασμα καρπού θα βρεις ολόκληρη
την ομορφιά του κόσμου,

στην απεραντοσύνη των χεριών.

Το πρώτο γέννημα στο μύλο της συνείδησης,
το πρώτο αλεύρι πρόσφορο, ακριβοδίκαια
να μοιραστεί το αντίδωρο της Ιστορίας

σε όλους τους ευλογημένους,
νηστεύσαντες και μη, ακόμα και στους πλανεμένους
με το μισθό της ύβρεως.

Μέχρι τότε,
ο αέρας θα γυρίζει λυπημένος
σε σπίτια που μένουν ακατοίκητα,

κατέχουν τα, μα όχι την ψυχή τους!

Όχι! Μην παραδεχθείς ποτέ ότι είναι άδεια,
κι ας άρπαξαν δύρες και παράθυρα
αέρηδες έποικοι. Δεν έμειναν ούτε στιγμή άδεια,

ούτε ζώνες νεκρές υπάρχουν, ούτε νεκροί,
είναι από χρόνια στην ψυχή μας ζωντανοί
και καρτερούν την άνοιξη να έλθει, τη βλέπεις

όπως ωριμάζει στη γενναιότητα του άνδους.

Μόνο οι πεθαμένες μνήμες,
αναπαύονται μακάρια
σε κοιμητήρια χορταριασμένων συνειδήσεων.

Όσο η έγνοια είναι ζωντανή,
όσο το κατάγμα πονά, μην το φοβάσαι
και μη λυπάσαι για τα σπίτια μας

με έρημες χελιδονοφωλιές αν μοιάζουν
είναι χαλασμένες με σφεντόνες των καιρών
ορφανών μνήμης, σε χέρια ανίδεων εποίκων.

Όμως την Άνοιξη τα χελιδόνια πάντα επιστρέφουν.

Μοιάζει με πρόωρα βαρύ χειμώνα,
που έδιωξε τα αποδημητικά με διάση
βαρύ έριξε πέπλο και λήθαργο στη Φύση,

ωστόσο η Άνοιξη είναι κοντά και θα ξυπνήσει
τις χορταριασμένες μέχρι σήμερα αλτάνες,
με τις ακλάδευτες κληματαριές.

Μαραζωμένος κήπος η Αμμόχωστος
έρμα τα περιβόλια, δεν καρπίζουν οι ελιές
ξεροί κορμοί πόδοι και προσδοκίες,

ωστόσο, γνωρίζεις ότι πεινώ για σένα και διψώ.

Η άνοιξη θέλει πίστη σε τέσσερις εποχές
όχι στην αποδοχή ενός χειμώνα σε παράταση
σπίτια και γειτονιές εντός σου κράτησε ανοιχτά,

σήμερα είναι τα δωμάτια αδειανά, αύριο
από το μπαλκόνι οι μάνες θα φωνάζουν Φρίξο,
Γλαύκη, Κύκκο, ελάτε γρήγορα στο σπίτι!

Σώπα, κλείσε τα μάτια κι άκουσε
κλάματα μικρών παιδιών στην κούνια,
το γέλιο στα μάτια νέων ζευγαριών,

ψαλίδισμα χελιδονιών εδώ, στοχάσου,
στην ίδια αυλή, σώπα, κλείσε τα μάτια
και θα ιδείς πως ωριμάζουν στην κληματαριά

των Μαραθόφικων σταφυλιών οι ρόγες,
ίδια όπως οι πόθοι στων ανθρώπων τις καρδιές.
κλείσε ξανά τα μάτια και στοχάσου

τα κύματα του χρόνου πώς αρνούνται
την αναγνώριση τετελεσμένης βίας,
την κατοχή κλεμμένης γης.

Σώπα, κλείσε τα μάτια, άνοιξε την ψυχή στο Μέλλον
και θ' ακούσεις την καμπάνα του Απόστολου Βαρνάβα
όπως και τότε, πάλι να ηχεί. Πότε;

Γνωρίζουν καλά οι επτά παίδες της Εφέσου.

Όπως τα γράμματα που στέλνεις κάθε μέρα,
είναι κρυμμένα στη σφραγίδα των έξι Αποστόλων,
όταν το αυτόνομον και ανεξάρτητον

ες Κύπρον έδωκαν,

αντίδωρο και μυστική ευχή,
μάρτυρας αψευδής η βασιλική της Καμπανόπετρας,
γράφει την ώρα με πορφυρή μελάνη

στα ιερά και απόκρυφα ξωκκλήσια
της επαρχίας Αρχιδύτου, αλλά
και της Αγίας Σοφίας το ιερό μαντήλι,

στο πίσω μέρος διαβάζουν οι αδώςι,
όσοι ακόμα συνηθίζουν να νηστεύουν
για να κοινωνήσουν την επαύριο, εννοούν.

Σώπα, κλείσε τα μάτια,
άνοιξε το παράθυρο στο Μέλλον
η ψυχή ν' ακούσει τη μυστική συνομιλία

του αέρα με τις αρχαίες στήλες του ναού.

Έτσι όπως ζωντανεύει το όνειρο της κορυφαίας,
άκου τι αγγέλλει ο χορός στη σκηνή του αρχαίου θέατρου,
εκεί όπου είδαμε κάτω από το φως των άστρων

την Ιφιγένεια εν Ταύροις του Ευριπίδη.

Θυμάμαι ρώτησα, Ιφιγένεια, τι σημαίνει
«Τούς πόνους γάρ αγαθοί τολμῶσι,
δειλοί δ' εἰσὶν οὐδέν οὐδαμοῦ»;

χαμογέλασες, χάιδεψες το κεφάλι μου αργά

με κοίταξες με μάτια υγρά,
«αν θέλεις να μάθεις», είπες,
«έχεις και Αχιλλέα και Οδυσσέα να ρωτήσεις».

Στην εποχή εφηβείας έδωσα όρκο σαν έμαδα
πως τους αγώνες τολμούν οι ανδρείοι,
πως οι δειλοί δεν είναι τίποτα και πουθενά.

Σώπα, κλείσε τα μάτια και κάμε προσευχή
τις σκλαβωμένες συλλαβές των ονομάτων,
μνημόνευε κοινότητες, εκκλησίες, δρόμους.

Ζωγράφισε πουλιά να πετούν ελεύθερα,
στείλε στους δύτες τις φωτογραφίες των θυμάτων
για να ξυπνά μέσα τους η ενοχή.

Μίλησε τη γλώσσα του καιρού και της βροχής
του ηλίου που όλοι γυρεύουμε,
πότισε το ιερό δέντρο της Αθηνάς Εργάνης,

στα δόντια κράτησε τη λέξη, όπως δαγκώνει ο εραστής.

Αν όλα αυτά φαντάζουν μακρινά ή αν τούτα
ηχούν παράξενα κι απίστευτα,
είναι γιατί υπάρχει ακόμα στη Μεσόγειο

βαρομετρικό που θγάζει αέρηδες της Ιστορίας.

Όμως μετά την καταιγίδα η θάλασσα κοπάζει
και έρχεται η νηνεμία. Μετά τη βαρυχειμωνιά
η άνοιξη επελαύνει ασυγκράτητη.

Κύπρος των Αιώνων,

νιώθεις την έγνοια μας στη φρυκτωρία,
αγρυπνούμε μαζί στο πιο βαθύ σκοτάδι,
όμως αυτό είναι το σημάδι να θυμάσαι,

ότι το χάραμα κοντά, σιμώνει.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Πρόγνωση καιρού I

Οι καιροί, αγέρας θα γεννούν
και θα σαρώσουν ψεύτικα σύνορα
και ερυθρές πύλες της κολάσεως.

Οι ψίδυροι των ονείρων μας
και οι βαθιές μας πεδυμιές
περάσματα θα γίνουν μυστικά.

Οι καιροί πάντα θα ωριμάζουν
τα σημάδια με τα μάτια ψάυσε,
δες, των γλάρων τα ελεύθερα φτερά,

πώς δια-σχίζουν ορίζοντες της Μεγαλονήσου
και πώς διαβαίνουν τις καζάρμες.
Οι καιροί έτοιμοι,

χάιδεψε με τα μάτια ράχες δελφινιών,
έτσι όπως σκίζουν τα νερά της Αφροδίτης
και πώς κόβουν τα σιδερένια δίχτυα

καταδικάζοντας στην ανυπαρξία χάρτες
στρατιωτικούς και βρυχηθμούς
βουλιμικά σχέδια μεσιτικών γραφείων

που έχουν στήσει έμποροι των εθνών.

Την ασυγκράτητη αύρα του πελάγου καθώς μπαίνει
μύρισε της Σαλαμίνας το γλυκό αέρα
έτσι όπως οξειδώνει στο διάβα τα σημεία των καιρών.

Τα σιδερένια αγκάδια σκούριασαν
μοιάζουν ήδη με θάτους κι αγκαδότοπο ξερό, εύφλεκτη ύλη
για κάψιμο,
όπως κάνει ο περιβολάρης που αγαπά το πατρικό

και μπαίνει στην ώρα να κλαδέψει τις ελιές,
να ξεριζώσει τις όποιες ενοχές, να κάψει τα άρρωστα,
να υποδεχθεί την άνοιξη με σώμα και πνεύμα καθαρό,

όπως στην Ανάσταση πηγαίνουμε για το Άγιο Φως.

Πρόγνωση καιρού II

Οι καιροί, αγέρηδες θα γεννούν
και οι δύσκολες ημέρες θα περάσουν.
Οι καταιγίδες και οι μπόρες κάποτε εξασθενούν,

είναι προορισμένες να γεράσουν.

Ωραία σώματα θα γεννηθούν,
με πνεύμα ελεύθερο, με φρόνιμα υψηλό.
Το καλόν κάγαθόν σημαία θα υψώσουν

οι εποχές ευπρέπειας και ήδους.

Οι καιροί, προσκυνητές ευλαδικοί,
στο υπερώο του Αγώνα,
θα καταδέσουν και πάλι

το ακριβό στάλαγμα της μνήμης.

Οι αιώνες κρατώντας ενός λεπτού σιγή
με στίχους που έγραψαν
τα ψυχωμένα της Μεγαλονήσου παλικάρια,

ψαλμό ύστατο και έσχατη ωδή,

ξανά και πάλι ζευγάρι οι ώρες
την κορασία να βαπτίσουν,
εκείνη την αγέραστη νεότητα

και το όνομα αυτής, Ελευθερία!

Ύστερα, γιορτές και πανηγύρι
σαν πρώτα θα στήσουμε και πάλι,
κεραστική τράπεζα όλοι να πιούν

και να μεθύσουν δικοί μας
αδελφοί περαστικοί και φίλοι, όλοι μαζί και ξένοι.
Χορό να αρχίσουμε στα κύματα τρελό,

στις βάρκες με χαρούμενα βιολιά, με τα
λησμονημένα τσιαττιστά, με νέους στίχους,
να φθάσουμε με βρεγμένο κατάρτι, εκεί

όπου θα περπατήσουμε και πάλι
με τη σημαία στο χέρι, πιο ύστερα
δαγκώνοντας σημαδεμένο μήλο

θα πέσουμε στα νερά της Αφροδίτης.

Αυτό το κουβαλούν μέσα τους οι αρχαίες ώρες,
είναι γνωστό σε ακρίτες και απελάτες,
το τραγουδούν οι έφηβοι στο Κούριο,

γι' αυτό αιώνες τώρα και αντέχουν:

Μετά το Χειμώνα, έρχεται πάντοτε η Άνοιξη,
μετά την Κατοχή, η Λευτεριά.
Ας μοιάζει να καθυστερεί,

έτσι γίνεται με ό,τι στη συνείδηση αργάζει.

Είναι γραμμένο σε πέτρες, μυστικά, και
σύμβολα βαιτυλικά της Αφροδίτης,
- από τα χρόνια του Κινύρα ακόμα,

στο ιερό της Παλαιπάφου αγρυπνούν.

Το ξέρουν οι αγέννητοι αυτό το αρχαίο ειδύλλιο
και ετοιμάζονται για θερισμό και τρύγο,
από τον κάμπο ως πέρα, στα ριζά, το διαλαλεί

ο πλανόδιος της αιωνιότητας του μέλλοντος.

Σιωπηλοί μάρτυρες, ο Απόλλων ο Υλάτης,
οι πρώτοι οίνον πίνοντες της Πάφου
το ψιθυρίζει η κορυφαία στο υπαίθριο της Ιστορίας θέατρο,

οι αέρινοι μαντατοφόροι του απόπλου.

Θα φύγουν

κατά βάθος το ξέρουν ενδόμυχα και οι ίδιοι,
ότι είναι ξένοι και θα έλθει εποχή όπου όλοι τους
αγάδες, ρηγάδες και μεσίτες θα αναχωρήσουν

όπως έγινε με ναΐτες και λουζινιανούς, σαρακηνούς
και γενοδέξους, άλλες σημαίες σταυροφόρων
που έδεναν στο ιστό σου τη βεβαιότητά τους.

Το υποπτεύονται πως έτσι θα γίνει
γι' αυτό διάζονται στον τόπο οι ίδιοι να ριζώσουν,
χωρίς να γνωρίζουν της ρίζας τα αρχαία μυστικά.

Ότι αυτά μαζί μ εκείνα τα κλειδιά του οικιστή
είναι κρυμμένα πολύ βαθιά στο χώμα,
στον ίσκιο της γέρικης συκομουριάς της Αγιανάπας

και στο κρυμμένο της αγίασμα.

Θα φύγουν, όπως οι χθεςινοί, οι παλαιοί
και οι νεότεροι κουρσάροι δίχως να το πληροφορηθούν,
όπως οι πεθαμένοι δεν μαθαίνουν για το ξόδι τους ποτέ.

Θα ακολουθήσουν
τα δήματα κραταιών αυτοκρατόρων
που χάθηκαν κι αυτοί

με τα πολυπληθή στρατεύματα
με τους ένδοξους στρατηγούς.
Θα οδηγηθούν στην ανυπαρξία

αφήνοντας το έγκλημά τους
μοναδικό ίχνος και τεκμήριο της ζήσης τους,
έμειναν πίσω το σκήπτρο και το στέμμα

σε ερειπιώνες τα σύμβολά τους σκαλισμένα,
ως άλλο έκδεμα το ίχνος τους,
στο μουσείο της ανθρώπινης τραγωδίας.

Τεκμήρια άλλα τα ραγισμένα τείχη και οι θυρεοί,
η μόνη αξία οι σκιές απωλειών στο χρόνο
σαπίζουν στη θλίψη υγρασίας των ματιών

και στο λυγμό της ερημίας.

Θα φύγουν, σιωπηλοί μάρτυρες
η Θίσβη και ο Πύραμος στα υπόγεια σκαλιά της Πάφου
καθώς ανακαλούν στίχους από αρχαία έπη.

Μάρτυρες, οι στοχασμοί της Ιστορίας,
το λυκαυγές αιώνιας ακτινοβολίας
καθώς φωτίζει τις κόρες που διαβαίνουν

σε ανθώνες καρτερίας με σιωπές.

Ήδη σαπίζουν κάτω από εμβατήρια και επινίκια,
στον κορεσμό της έπαρσης ακούγεται ο ρόγχος,
σιώπα και άκου τη μυστική αλληλουχία.

Η λειτουργία στη λάρνακα του πρώτου επισκόπου
με δείο σήμα το ρήμα της Ελευθερίας
και έμβλημα το μονόγραμμα του ήλιου.

Θα φύγουν! Το διάβασα στα μάτια, Κύπρος,
των ανθρώπων σου παντού: Στο καφενείο
του κυρ' Ηρόδοτου, στο Όμοδος,

στο οργισμένο πρόσωπο του ιατρού στην Πύλα,
στο δημοτικό τραγούδι για τη Μόρφου,
με σπασμένη τη φωνή του αδερφού μου Φυλαχτή,

κυματίζει στον ιστό η μέρα, Τάσο Ισαάκ και Σολομέ,
φυτρώνει στο θάρρος των αγέννητων ακόμα εποχών
έρχεται με τη χαραυγή της αγέραςτης ελπίδας

ίδιο λογάρι ο μόχθος τους να λάμπει στον αιώνα.

Είδα να ψέλνει του προφήτη Ηλία η σιωπή,
που κάθεται μόνος στην πέτρα και στοχάζεται
το σταυραετό του Μαχαιρά κύκλους να κάνει

καθώς διαβάσει από ψηλά τις αντοχές του όρους.

Ας ανεμίζει δίπλα του σημαία πλαστική,
ο προφήτης τη γλώσσα του ομιλεί: Είμαστε, λέει,
όμηροι της γνώσης των συμβάντων.

Αιχμάλωτοι της επίγνωσης των γεγονότων,
δέσμιοι μιας εθνικής αξιοπρέπειας και Ιστορίας,
οι στίχοι της είναι γραμμένοι με αίμα,

και ταξιδεύουν στο γαλάζιο ουρανό με πύρινο άρμα.

ΜΕΡΟΣ Α'

Η ΛΥΣΗ

Η λύση μοιάζει με αηδόνια που εύκολα θα ακούσεις,
μα δύσκολα πολύ τα βλέπεις.
Ωστόσο και η ευχαρίστηση της ακοής

προϋποθέτει να βρεθείς στην ώρα τους,
πρωί να σηκωθείς, να περπατήσεις ως εκεί,
προσκυνητή να σε 'βρει το ξημέρωμα.

Η λύση δεν έρχεται κτίζοντας πύργους στην άμμο,
ούτε με οικοπέδα, μεσιτικά γραφεία και φαντάσματα
με διανομές διαβατηρίων δεν κτίζεται το μέλλον,

θέμα χρόνου σαν τραπουλόχαρτα να σωριαστούν.

Το μέλλον έρχεται μέσα από το Ε
του έρωτα για την πατρίδα,
για εκείνη τη γυμνόστηθη Ελευθερία

με το σπαδί του ήλιου
να κόβει δεσμά, όρους και όρια συμβιβασμών,
καθότι η ιερότητα των εννοιών

Πατρίδα κι Έρωτας δεν εξ-αγοράζεται.

Η λύση δεν θα βρεθεί έξαφνα μπροστά μας ως άλλος
μεταμελημένος άσωτος που επιστρέφει στο πατρικό,
ούτε οι ξένοι ως δώρο γάμου θα τη φέρουν, σπολάτι.

Ούτε ο χρόνος εξασφαλίζει μόνος του καρπό.
Για να θερίσεις πρέπει πρώτα να οργώσεις και να σπείρεις
αφού φροντίσεις ο σπόρος να είναι καθαρός,

τα χέρσα από ζιζάνια και βάτους με ιδρώτα ν' απαλλάξεις.
Όσοι είναι γνώστες για τούτο και επιμένουν
στο βαθύ όργωμα με άροτρο τη μνήμη,

στο χωράφι της συλλογικής αυτογνωσίας.

Το αποτέλεσμα έρχεται ως ώριμος καρπός
εκείνων, όσων έμαθαν με σχέδια να κτίζουν
να μην αφήνουν τίποτα στην τύχη:

με το κοπίδι, το αλφάδι, το μυστρί,
προπάντων το μεράκι, όπως έκαμαν οι λαϊκοί μαστόροι
που με σοφία έκτιζαν την πέτρα.

Όπως γνωρίζουν οι ανώνυμες γυναίκες που έμαθαν
πρώτα να κεντούν με το βελόνι της αυτοπεποίδησης,
να υφαίνουν μ' εκείνη την ευλαδική σιωπή δημιουργού,
που αναζητεί εντός το σχέδιο για να υφαίνει την αθανασία.

Γι' αυτό σε θέλω, έστω και τώρα εδώ, μητέρα,
με τον ίσκιο σου να βοηθάς,
με το βλέμμα να καθοδηγείς τέκνα μονιασμένα,

όλα μαζί και το καθένα μόνο του
να κουβαλά το δικό του λιθάρι
για να κτιστεί εκ βάθρων και εκ δεμελίων

η εθνική συνείδηση!

Μέσα σε αυτή, δέση περίοπτη να έχουν τα πάτρια,
δίχως εξαιρέσεις οι μικρές και μεγάλες μας πατρίδες,
ανάμεσά τους κορυφαία, η θαλασσοφίλητη Κύπρος,

της καρδιάς μας η εκλεκτή.

Η λύση κρύβεται εντός, αδέλφια,
αρκεί να οστρακίσουμε την τυραννία των Διαπιστώσεων
και της προσωπικής βολής μας το χτικιό και το ανάδεμα!

Στη θέση της να ορίσουμε τη συλλογική ευθύνη αρχηγό,
αρχή και τέλος της αέναης Δημιουργίας
μιας άλλης εθνικής ομοψυχίας και αφύπνισης,

από το φωτεινό μας παρελθόν αλλά και μέλλον!

Κρύβεται μες στις καρδιάς το πύρωμα
η λύση, στο υψηλό αίσθημα ευθύνης, στην αληθινή υπέρβαση
έτσι όπως «με λογισμό και μ' όνειρο», με έλλογη σιωπή,

μας οδηγεί στην ευλογία της γνώσης και στη δύναμη!

Έτσι θα έρχεται ολοένα πιο κοντά η μεγάλη ώρα,
όσο κρατάμε το καντήλι της μνήμης αναμμένο,
όσο τιμούμε τους αρχαίους φθόγγους και το δίγαμμα,

όσο στις κολυμβήθρες των εκκλησιών ακούμε ολόκληρα
ονόματα που έχουν αμέτρητη αξία και ειδικό βάρος, όπως
Δοσίθεος, Αυξεντία, Ευαγόρας, ανεκτίμητος δησαυρός,

ότι «άνδρες πόλις και οὐ τείχη, οὐδέ νῆες ἀνδρῶν κεναί».

Η μνήμη καντήλι, άροτρο κι αγίασμα, μητέρα,
για να φωτίζει, να καλλιεργεί, τον εθνικό μας βίο να ποτίζει.
Χωρίς αυτή λύση δεν υπάρχει εκτός και αν

ως οικογένεια αποφασίσαμε να είμαστε μέλος
μιας παγκόσμιας χώρας λωτοφάγων: χωρίς ταυτότητα
δίχως πολιτισμό, με ξεγραμμένο παρελθόν, ανύπαρκτο μέλλον.

Θυμάστε, αδέλφια, εδώ στο ίδιο τραπέζι υπήρχε πάντα
ένα πιάτο αδειανό, ένα ποτήρι με κρασί άθικτο,
ήταν του αγνοούμενου, αδελφού, άντρα και πατέρα.

Στη θαμπάδα του καθρέπτη διαβάζω τη θλίψη μου, μητέρα,
καθώς κοιτάζω στα μάτια τον άλλο, νεότερό μου εαυτό.
Διαβαίνουν οι καιροί αλλάζουν οι εποχές, η μνήμη ατονεί.

Εν ανάγκη, αδέλφια,
ας φυτέψουμε ονοματισμένα κυπαρίσσια
και ας υψώνουμε μέσα μας σημαία.

Στην επανεκκίνηση κρύβεται η λύση, αδέλφια,
στην αλλαγή ιδεών, προσώπων, νοοτροπιών!
Ο τόπος διψά για ήθος, θέλει εντιμότητα,

νέο όραμα αγωνιστικό!
Θυμάμαι μετά την παράσταση
την «Ιφιγένεια εν Ταύροις» να ρωτώ...

Το μέλλον ζητά άλλη δυναμική και άλλη ρότα,
νέους ορίζοντες δείχνει ο αστρολάβος των καιρών.
Οι μεγάλες προκλήσεις είναι εκεί, μας προσκαλούν,

κι αυτές δεν είναι η Πηνελόπη για να περιμένουν.

Χωρίς κούφια συνθήματα
και αναζήτηση σημαίας ευκαιρίας,
το Δίκαιο ας ζητήσουμε με όπλο την Ενότητα,

αρχή πρώτη η δική μας ένωση δυνάμεων, αδέρφια,
επείγει η απόφαση, τα προγονικά μας είπαν,
ότι «οι καιροί ου μενετοί»!

Μην καρτερούμε λύση από δήθεν φίλους
που εξομοίωσαν το θύτη με το θύμα
κι ανερυδρίαστα μιλούν για «δύο ίσα μέρη»

όπου ήλθε η ώρα, επιτέλους, να τα βρουν.

Οι συνένοχοι είναι το ίδιο επικίνδυνοι με το φονιά, μητέρα,
είναι το ίδιο επιβλαβείς με χαμαιλέοντες,
που αλλάζουν ιδέες και χρώμα κάθε λίγο,

τρωκτικά παντός καιρού επιβιώνουν
με ένα ειρωνικό μειδίαμα που υποδηλώνει
ότι είμαστε πάντα εδώ. Ικανοί όμως για όλα!

Αλλάζει ο κόσμος με ρυθμούς φρενήρεις,
αδέλφια, ας διαβάσουμε τα σημεία των καιρών
στα μάτια αληθινής αγωνίας που δέλει να προλάβει

την επόμενη πράξη του δράματος,

καθώς γνωρίζει ότι στην εξέλιξη
της δική μας τραγωδίας δεν υπάρχει
από μηχανής θεός, ούτε περιστρεφόμενη σκηνή.

Ότι μόνη του Ήφαιστου η αιγίδα,
το δικό μας Χρέος και Ευθύνη,
δόρυ για νηκτικά κτυπήματα

ο Έρωτας για την Πατρίδα.

Ψυχή της Κύπρου αθάνατη,

κράτα ψηλά της πίστης τη σημαία!
Έχεις στη φόδρα της μονόγραμμα Αναστάσεως
τετραβάγγελο και φυλαχτό, ακλόνητο σημείο του Λαζάρου
για το ταξίδι στο χώρο και το χρόνο.

Ψυχή της Κύπρου ατρόμητη,

χιλιάδες χρόνια ταξιδεύεις αβύθιστο σκαρί,
με πλήρωμά σου Έλληνες ναύτες ψυχωμένους,
γι' αυτό αντέχεις της Μεσογείου τρικυμίες,
έδειξες στους αέρηδες της Ιστορίας ότι δε φοβάσαι!

Ελληνίδα ψυχή της Κύπρου,

Επάνω στην αγία τράπεζα της Δικαιοσύνης του ήλιου
με το φως των αστεριών χαρτογραφούνται επακριβώς
οι νέες διαστάσεις της οικουμένης, εδώ γράφει ευκρινώς

Κύπρος ές τό Άεί Ελεύθερη!

Σύντομο βιογραφικό

Ο Παναγιώτης Νάννος,
γέννημα – θρέμμα Αγραφιώτης
(Βουνέσι 1962), ασχολείται με το Λόγο.
Από ανασφάλεια κάποτε συμμετείχε
σε διαγωνισμούς.
Έλαβε Α΄ βραβείο μυθιστορήματος
(«Σκιές οδοιπόρων»,
εκδόθηκε από «Μεταίχμιο»),
Α΄ Βραβείο Λαογραφίας
«Άγις Θέρος», για λαογραφική μελέτη
(υπό έκδοση), Αριστείο για δοκίμιο στην
Κύπρο, λοιπά βραβεία και διακρίσεις σε
Διήγημα και Ποίηση. Εξέδωσε τις συλλογές
«Παραμυθία» (χαϊκού),
«Τιθωνού Σιωπές», (πεζά ποιήματα),
«Ες Κύπρον» Α΄ έκδοση 20-7-2020.
Το 2019 εκλέχτηκε
Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα.

